॥ १८३ ॥ कायमात्रं स्वशरीरकवलनपर्याप्तं शरीरप्रमाणमित्यर्थइतितीर्थः ॥ मात्रशब्दोल्पवाचीति कतकः ॥ मर्माणि च भेदनार्थं ददर्शेत्यन्वयः तस्यावक्रे ॥८४॥ आत्मानं मुहुः संक्षिप्य अधिकं संकुच्य निपपातेत्यन्वयः ॥८५॥८६॥ मनःसंपातविक्रमः मनोवेगतुल्यवेगः ॥ दिष्ट्या दैवानुग्रहेण दृष्ट्येतिपाठे सूक्ष्मदर्शनेनेत्यर्थः ॥ धृत्या सहजधैर्येणदाक्षिण्येन कालोचितकृत्यचातुर्येण च तां निपात्य निहत्य वेगेनोत्पपात ॥८७॥ ननु प्रथमप्रवृत्तवेगस्य सुरसादिभिः कुंठीभावे सति कथं पुनराकाशगमनंतत्राह ॥ आत्मवान्वायोरिव स्वाधीनएव तद्रमनविषयोयत्नः प्रथमं तु आकाशमार्गप्राप्तिमात्राय महेंद्रपर्वतालंबनमितरजनप्रतारणायवेत्याहुः॥ हृतहृत्ध्वस्तहृदयलक्षणप्राणस्थाना अतएव विधुरा

घनराजीवगर्जंतीवानरंसमभिद्रवत् ॥ सददर्शततस्तस्याविकृतंसुमहन्मुखं ॥ ८३ ॥ कायमात्रंचमेधावीमर्माणिचमहाकपिः ॥ सतस्याविकृतेवक्रेवज्रसंहननःकपिः॥ ८४ ॥ संक्षिप्यमुहुरात्मानंनिपपातमहाकपिः ॥ आस्येतस्यानिमज्जंतंददृशुःसिद्धचारणाः ॥ ८५॥ ग्रसमानंयथाचंद्रंपूर्णंपर्वणिराहुणा ॥ ततस्तस्यानखैस्तीक्ष्णैर्मर्माण्युत्कृत्यवानरः॥ ८६ ॥ उत्पपाताथवेगेनमनःसंपातविक्रमः ॥ तांतुदिष्ट्याचधृत्याचदाक्षिण्येननिपात्यसः ॥८७॥ कपिप्रवीरोवेगेनववृधेपुनरात्मवान् ॥ हृतहृत्साहनुमतापपातविधुरांभसि ॥ स्वयंभुवेवहनुमान्सृष्टस्तस्यानिपातने ॥ ८८ ॥ तांहतांवानरेणाशुपतितांवीक्ष्यसिंहिकां ॥ भूतान्याकाशचारीणितमूचुःप्लवगोत्तमं ॥ ८९ ॥ भीममद्यकृतंकर्ममहत्सत्वंत्वयाहतं ॥ साधयार्थमभिप्रेतमरिष्टंप्लवतांवर॥ ९० ॥ यस्यत्वेतानिचत्वारिवानरेंद्रयथा तव ॥ धृतिर्दृष्टिर्मतिर्दाक्ष्यंसकर्मसुनसीदति॥ ९१॥

प्राणशून्या अंभसि पपात ॥ अत्र कविरुत्प्रेक्षते तस्याश्छायाग्रहणमात्रेण भक्षणादिशक्तिमत्याः सिंहिकायानिपातने निपातनिमित्तं रावणनाशाय स्वात्मरूपरामवत् स्वस्वरूपोहनुमान्सृष्टः ॥ १८८॥८९॥ महत्सत्वंमहाबलाराक्षसीरावणवदशक्यसंहारा त्वया संहृतेत्यर्थः ॥ अरिष्टं बाधारहितं ॥ रिषहिंसायां ॥ १९० ॥ निर्बाधंकर्मसाधनेहेतुमाह यस्यत्विति ॥ ९१ ॥